

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010370
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010370.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. júna 2020 prejednal sťažnosť odsúdeného

D. U.,

nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom T., F.. L. R. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1Pp/64/2020 zo dňa 20.05.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/144/2013 zo dňa 08.01.2014 bol D. U. odsúdený pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák. a prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorému bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky s probačným dohľadom a uložením dvoch povinností.

Uznesením Okresného súdu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/144/2013 zo dňa 17.01.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/28/2018 zo dňa 05.03.2018 bolo vyslovené jeho neosvedčenie sa v tejto skúšobnej dobe a bol mu nariadený výkon úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. a § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienené prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienené prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Možno len prisvedčiť jeho názoru spočívajúcemu v tom, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku z pohľadu výkonu potrebnej výmery uloženého trestu odňatia slobody.

Krajský súd už však nepovažuje za správny ďalší záver súdu prvého stupňa, že u odsúdeného bola splnená aj prvá materiálna podmienka v podobe polepšenia sa. O výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu. Teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmienené prepustiť každého odsúdeného („Súd môže odsúdeného podmienené prepustiť...“ - § 66 ods. 1 Tr. zák.), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu, a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie sa odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno vyvodzovať jeho polepšenie. Aby bolo možné zodpovedne posúdiť, či odsúdený preukázal polepšenie, je nevyhnutné napríklad poznať, čo bolo u neho príčinou páchania trestnej činnosti. O to viac táto potreba vyvstáva u odsúdeného, ktorý sa dopustil závažnejšej trestnej činnosti.

V hodnotení ústavu na výkon trestu sa uvádza, že odsúdený D. U. zaujíma k spáchanej trestnej činnosti čiastočne kritický postoj, a má nedostatočnú zodpovednosť za svoje správanie a konanie. Krajský súd k tomuto uvádza, že takýto postoj odsúdeného nemôže byť prejavom polepšenia, keďže si svoje negatívne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní väčšej časti uloženého trestu odňatia slobody dostatočne neuvedomuje (nepripúšťa). O to viac to platí v situácií, keď sa odsúdený v minulosti dopustil obdobnej trestnej činnosti, ktorej charakter bol násilný. Jeho predchádzajúce odsúdenia totiž svedčia o tom, že má problematické správanie voči iným osobám, a neštiepi sa použiť voči nim aj násilie a vyhrážky. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného nemôže ani dospieť k záveru, že by po podmienenom prepustení viedol riadny život. Jeho nekritický postoj takýto záver totiž spochybňuje.

V prípade druhej materiálnej podmienky v zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd zastáva názor, že hodnotenie osoby odsúdeného z pohľadu možností jeho nápravy a ustáleného rizika jeho sociálneho zlyhania (recidívy) neumožňuje dospieť k rozumnému záveru, že na slobode nebude páchať trestnú činnosť.

Náprava odsúdeného D. U. je podstatne sťažená, čo nepochybne vyplýva z doterajšieho počtu jeho odsúdení (bol trikrát súdne trestaný) pre trestnú činnosť obdobného charakteru. Z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva aj to, že bol pred výkonom trestu po dlhší čas nezamestnaný, mal z toho plynúce dlhy, problémy s požívaním návykových látok, k čomu treba pripočítať neochotu sa zmeniť a jeho problematickú osobnosť. Neúčelne bol nad ním vykonávaný i probačný dohľad v rámci tohto podmieneného odsúdenia pred nariadením výkonu trestu odňatia slobody, keď ani tento ho nevedol k

tomu, aby sa už nedopúšťal protiprávneho konania. Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva ani pre krajský súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať.

Účelom trestu je aj ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti, a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Odsúdený vykonáva trest odňatia slobody za závažnú trestnú činnosť, pričom je nielen v záujme dovŕšenia jeho nápravy, ale aj splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby si tento riadne vykonal. Napokon ústav na výkon trestu neodporučil jeho podmienené prepustenie. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného aj ústav na výkon trestu zhodnotil ako vysoké.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.